

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/97/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1724200822
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1724200822.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Andrea Hadnagyová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, dieťa rodičov: matka – C. C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, D., a otec – F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, H., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 5P/64/2024-20 zo dňa 04. apríla 2024, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým nahradil súhlas otca na zápis maloletého A. do Základnej školy I. XX, D. a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Po právnej stránke súd svoje rozhodnutie odôvodnil § 2 ods. 1, § 52 z. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 331 ods. 2 z. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) a § 28 ods. 1 a 2, § 35 z. č. 36/2005 Z. z. o rodine. Vecne tým, že po oboznámení sa s návrhom matky dospel k záveru, že je daná bezodkladná potreba úpravy pomerov v rodine. Nielen z obsahu návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ale predovšetkým z obsahu spisu vedeného pod sp. zn. 5P/5/2024 týkajúceho sa nahradenia súhlasu otca so zápisom maloletého do Základnej školy I. J. D. je zrejmé, že medzi rodičmi sú prítomné výrazné konflikty ohľadom niektorých aspektov realizácie ich rodičovských práv a povinností. Aj z listinných dôkazov pripojených k návrhu vyplýva, že rodičia nie sú schopní sa na výbere školského zariadenia u maloletého dohodnúť a dostať tak svojej rodičovskej zodpovednosti v zmysle zákona. Uvedená základná škola spĺňa zákonné kritériá spádovej školy, keďže sa nachádza v územnom obvode, v ktorom má maloletý v danom čase trvalý pobyt. Súd prvej inštancie preto po dôslednom zvážení skutkových okolností vyplývajúcich z obsahu spisu a s prihliadnutím na vyjadrenie kolízneho opatrovníka dospel k záveru, že v danom prípade je nariadenie neodkladného opatrenia vo veci potrebné a v najlepšom záujme maloletého.

3. O trovách konania rozhodol prvoinstančný súd v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

4. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), e), f), g), h) Civilného sporového poriadku.

5. Namietal, že prvoinštančný súd hrubým spôsobom zasiahol do jeho rodičovských práv a uprednostnil matku pri plnení si osobných cieľov. Nariadením neodkladného opatrenia sa nahradilo konanie vo veci samej vedené pod sp. zn. 5P/5/2024 ohľadom totožnej veci, v ktorom bol nariadený termín pojednávania na 22.04.2024. Súd prvej inštancie mal preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť. V dôsledku nariadeného neodkladného opatrenia matka požiadala o zastavenie konania vedeného pod sp. zn. 5P/5/2024, na základe čoho súd zrušil pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 22.04.2024. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo navyše vydané pred uplynutím lehoty mu určenej súdom prvej inštancie na vyjadrenie sa k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Výzva na vyjadrenie mu bola doručená dňa 26.03.2024 a desaťdňová lehota na podanie vyjadrenia uplynula dňa 06.04.2024, pričom on podal vyjadrenie dňa 05.04.2024. Pre nariadenie neodkladného nejestvovala žiadna časová tieseň. Maloletý do 1. ročníka základnej školy musí nastúpiť od 01.09.2024. Z opodstatnených dôvodov môže byť dieťa zapísané aj po termíne konania zápisu do základnej školy. Ak maloletý bude navštevovať základnú školu v D., vznikne ďalší konflikt medzi rodičmi, čo bude mať dopad aj na maloletého. Maloletý bude musieť v domove v A. vstávať o 05.30 hod., aby stihol prísť do D. na 07.45 hod. V prípade neočakávaných situácií bude do základnej školy meškať. Vzájomná zastupiteľnosť rodičov bude ťažko realizovateľná. Jeho dostupnosť v prípade neočakávaných situácií je jedna hodina. Maloletý ani v staršom veku nebude môcť ísť z/do A. mestskou hromadnou dopravou. Vhodnejšia je preto Základná škola K. X J. H., do ktorej na zápis musel ísť bez maloletého, ktorého matka nechcela za týmto účelom odovzdať napriek jej predchádzajúcemu súhlasu. Základná škola v H. bude čakať na podpis matky alebo na nahradenie jej súhlasu so zápisom súdom. V súvislosti s konštatáciou súdu prvej inštancie ohľadom spádovej školy maloletého na základe jeho trvalého pobytu, otec poukázal na to, že matka zmenila maloletému trvalý pobyt bez jeho súhlasu, pričom nebrala ohľad na najlepší záujem maloletého. Spádová oblasť základnej školy je len administratívnou pomôckou pre riaditeľa školy. Školský zákon však umožňuje rodičom zvoliť si aj inú základnú školu a dokonca umožňuje aj to, aby maloleté dieťa malo dve základné školy (napr. pri striedavej osobnej starostlivosti). Súd prvej inštancie sa opiera o vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý vychádzal iba zo zavádzajúcich informácií matky, osobného stretnutia s ňou a len z telefonického rozhovoru s otcom, nakoľko osobné stretnutie s ním nepovažoval za potrebné i pre krátkosť času. Osobné stretnutie s kolíznym opatrovníkom sa uskutočnilo až po nariadení neodkladného opatrenia. Otec ďalej uviedol, že matka ešte v roku 2022, 2023 súhlasila so Základnou školou I. J. H., čo neskôr odmietla. Následne súhlasila so Základnou školou L. J. H., do ktorej v novembri 2023 tajne zaviedla maloletého, aby sa vyjadrili, či ho prijmu. O testovaní nejestvuje žiadna správa. Existuje len e-mailové vyjadrenie, že maloletého nepríjmu. Matka dňa 09.01.2024 podala návrh na nahradenie jeho súhlasu ako otca so zápisom maloletého do základnej školy v D., pričom začala tvrdiť, že je to potrebné na zachovanie sociálnych väzieb maloletého v mieste jeho bydliska, kde strávil väčšiu časť svojho života. Matka však tento dôvod nikdy neuvádzala. Ako problém uvádzala vozenie maloletého do/z H., keď má home office. Podľa otca ak by maloletý navštevoval základnú školu v H., nedôjde k obmedzeniu súčasných sociálnych kontaktov maloletého. Získa nové väzby. Bude mať tri sociálne skupiny (jednu v bydlisku D., jednu v bydlisku v A. a jednu so spolužiakmi v H.). Výber školy by mal byť v záujme maloletého na základe jeho schopností a zručností, a nie na základe jeho trvalého bydliska či blízkosti školy. Škola sa zároveň vyberá na základe jej kvalít a toho, čo ponúka. Základná škola K. J. H. je výborne hodnotená škola, ktorá má aj šachovú triedu. Vedľa sa nachádza aj základná umelecká škola, ktorú môže maloletý navštevovať. V ďalšom otec uviedol, že matka zabránila testovaniu maloletého v certifikovanom centre ešte pred podávaním prihlášok do základných škôl s odvolaním sa na údajné testovanie maloletého na Základnej škole L. J. H., z ktorého však nejestvuje žiadna relevantná správa, pričom riaditeľka školy odmieta ukázať výsledky testovania. Maloletý postúpil odborné testovanie dňa 11.04.2024, o čom bola matka informovaná. Správa by mala byť vypracovaná o desať dní. Prvoinštančný súd nevzal do úvahy už jestvujúcu rodičovskú dohodu z mája 2020, ktorá upravuje základnú spoluprácu rodičov vrátane postupu pri dohodnutí sa na spoločnej škole (ak sa rodičia nedohodnú, využijú mediátora a až následne súd). Napriek tomu, že súd odmietol danú dohodu na základe jeho návrhu schváliť, táto dohoda by mala byť z morálneho hľadiska pre rodičov záväzná. V neposlednom rade otec uviedol, že v elektronickom súdom spise nie je kolízny opatrovník uvedený v zozname účastníkov konania, preto by sa súd nemal opierať o jeho vyjadrenie.

6. Záverom odvolania otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil.

7. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletého s návrhom, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. V súvislosti s prihlasovaním dieťaťa do 1. ročníka základnej školy aj po termíne zápisu uviedla, že

je nezodpovedné pristupovať takýmto spôsobom k zabezpečeniu povinnej školskej dochádzky. Nie je možné sa spoliehať na posledný možný termín či na rozhodnutie súdu alebo školy počas prázdnin. V danej veci bolo potrebné zabezpečiť riadny priebeh prijímacieho konania, ku ktorému bolo nevyhnutné zabezpečiť súhlas oboch rodičov na prihláške. Nakoľko medzi rodičmi nebolo možné sa dohodnúť na mieste, kde bude maloletý navštevovať základnú školu, podala s časovým predstihom návrh na začatie konania o nahradenie súhlasu otca. Termín pojednávania bol však presunutý z februára na apríl 2024, t.j. po termíne zápisu do základnej školy, v dôsledku čoho sa vytvorila časová nutnosť rozhodnutia v tejto veci. O zámere podať prihlášku na základnú školu v D. vopred informovala otec. Po zaregistrovaní prihlášky otec kontaktoval základnú školu s tým, že nesúhlasí s prijatím maloletého, posielal skreslené informácie o trvalom pobyte maloletého a zavádzal ohľadom starostlivosti. Taktiež pomocou prístupového kódu zmenil na prihláške údaj o trvalom pobyte maloletého na svoje bydlisko v H. a ako prechodné bydlisko uviedol D., v dôsledku čoho vznikli pri zápise maloletého nezrovnalosti, ktoré musela vysvetľovať. Od začiatku komunikovala otcovi, že nebude spolupracovať na prijatí maloletého do základnej školy v H., ktorá nie je v záujme maloletého. O podaní prihlášky bola informovaná dna dni pred zápisom bez oznámenia o ktorú školu v H. sa jedná. Základnej škole K. poskytol otec nepravdivé informácie o trvalom pobyte maloletého. Maloletý od svojich dva a pol roka žije v okrese Pezinok, ktorý je jeho primárnym domovom. V M. (okres Pezinok) už tretí rok navštevuje materskú školu, do ktorej ho otec vozí. V D. s ňou býva v byte v jej vlastníctve od roku 2021. V meste sa dostatočne orientuje, má tam svojich priateľov. Druhým rokom navštevuje gymnastický krúžok. Chodil aj na tanečný krúžok. Zúčastňuje sa miestneho kultúrneho života a aktivít mesta. Škola je vzdialená tri minúty pešo od jej domu. V meste sa nachádza aj základná umelecká škola. Druhá domácnosť, kde maloletý trávi čas, je A., kde dlhodobo žije otec. Väčšinu času trávi maloletý v rodinnom dome alebo bicyklovaním v okolí A.. Otec za prácou dochádza do Bratislavy. Na území Slovenskej republiky nevlastní žiadnu nehnuteľnosť. Adresu trvalého pobytu má u svojej sestry z administratívnych dôvodov. Maloletý nemá žiadne vzťahy na H., v meste sa neorientuje. Nie je preto v jeho záujme, aby navštevoval základnú školu v H., čo by znamenalo každodenné vytrhnutie z prostredia, kde trávi časť dňa a presun do jedného z domovov. Maloletý by si tak nevytvoril žiaden kontakt na spolužiakov. Hoci ona pracuje v Bratislave, 40 % času pracuje z domu. Od septembra 2024 bude pracovať pre iného zamestnávateľa so sídlom v Bratislave, avšak môže využívať home office až v rozsahu 90 % pracovného času.

8. Kolízny opatrovník v reakcii na odvolanie otca zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a mal za to, že súd prvej inštancie vo veci správne rozhodol.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou, účastníkom (§ 359 Civilného sporového poriadku a § 7 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým bol nahradený súhlas otca so zápisom maloletého dieťaťa do Základnej školy I. XXXX/XX, D..

11. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu otca ako aj s poukazom na obsah napadnutého uznesenia je posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol správne, keď nariadil neodkladné opatrenie majúc za to, že v danom prípade matka osvedčila potrebu bezodkladnej úpravy pomerov.

12. Podľa § 387 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (2).

13. Odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s napadnutým uznesením ako i s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie potrebné návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v napadnutom uznesení dostatočne vyložil, z akých dôvodov návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel. Odôvodnenie napadnutého uznesenia nevykazuje žiadne logické, skutkové ani právne medzery, je objektívne presvedčivým (ktorou presvedčivosťou tu samozrejme je nutné mať na mysli schopnosť presvedčiť kohokoľvek s výnimkou toho, kto má záujem na celkom inom výsledku konania) a odvolaciemu súdu poskytovalo možnosť sa len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie, keď otec maloletého vo svojom odvolaní neuviedol žiadne relevantné dôvody spochybňujúce správnosť záverov odôvodnenia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

14. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 329 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.(1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.(2)

17. Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

18. Podľa čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

19. Podľa Článku 5 z.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 28 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

21. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

22. Podľa § 20 ods. 2, veta prvá zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove vzdelávaní (ďalej „školský zákon“), zákonný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.

23. Podľa § 20 ods. 5 školského zákona, žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt (ďalej len „spádová škola“), ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

24. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý má mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa. Neodkladné opatrenie však zásadne nemôže prejudikovať práva a záujmy účastníkov a súd môže pristúpiť k nariadeniu neodkladného opatrenia v závislosti od konkrétnych okolností, pričom musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Neodkladné opatrenie môže byť teda nariadené vtedy, ak má súd za preukázané, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Takýmto rozhodnutím je možné urýchlene a pružne riešiť situácie, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých pôjde v zásade o zásah do stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy.

25. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

26. V prejednávanej veci má odvolací súd osvedčené, že maloletý pochádza zo vzťahu účastníkov konania, keď matka z domácnosti otca odišla aj s maloletým a medzi rodičmi bola uzatvorená rodičovská dohoda dňa 22.05.2020, v zmysle ktorej si rodičia dohodli otázku úpravy starostlivosti o maloletého s tým, že maloletý bude mať trvalý pobyt na adrese trvalého pobytu matky D. X, M.. V novembri 2021 sa matka a maloletý presťahovali do D., kde matka kúpila do svojho vlastníctva byt na ulici E. XX, D., keď otec dieťaťa od daného momentu preberal a odovzdával maloletého do rúk matky na tejto adrese. Od 20.10.2023 má maloletý trvalé bydlisko na adrese E. XX, D..

27. Otec v odvolaní poukazoval na to, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie bolo vydané pred uplynutím lehoty mu určenej súdom prvej inštancie na vyjadrenie sa k návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia. Výzva na vyjadrenie mu bola doručená dňa 26.03.2024 a desaťdňová lehota na podanie vyjadrenia uplynula dňa 06.04.2024, pričom on podal vyjadrenie dňa 05.04.2024. Pre nariadenie neodkladného nejestvovala žiadna časová tieseň.

28. Vzhľadom na obsah tejto odvolacej námietky, ktorá predstavuje vadu týkajúcu sa procesných podmienok konania, odvolací súd postupom podľa § 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku z úradnej povinnosti v prvom rade posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené touto vadou v zmysle § 365 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

29. Podľa § 328 ods. 2 CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa §

326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu.

30. Ako vyplýva z obsahu spisu, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol súdu doručený 05.03.2024 a súd prvej inštancie dal tento doručiť otcovi maloletého výzvou zo dňa 13.03.2024, s tým, aby sa v lehote do 10 dní vyjadril. Otec maloletého si výzvu zo súdu prevzal dňa 26.03.2024. Hoci je zrejmé, že súd poskytol otcovi maloletého 10 dní na vyjadrenie a táto mala uplynúť 05.04.2024, keď súd o návrhu rozhodol už dňa 04.04.2024, odvolací súd nepovažuje túto skutočnosť za tak závažnú, aby išlo o pochybenie súdu, pre ktoré by mal v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. a) CSP rozhodnutie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie, nakoľko súd prvej inštancie konal v zmysle zákona a rozhodol v 30 dňovej lehote, ktorú mu ukladá zákon. Tu treba uviesť ešte tú skutočnosť, že pokiaľ by jeho argumenty boli také, ktoré by mohli zvrátiť rozhodnutie súdu prvej inštancie, mohol tak učiniť odvolací súd. S ohľadom na uvedené nepovažuje odvolací súd túto odvoláciu námietku za relevantnú.

31. V ďalšom otec poukazoval na to, že maloletý do 1. ročníka základnej školy musí nastúpiť od 01.09.2024. Z opodstatnených dôvodov môže byť dieťa zapísané aj po termíne konania zápisu do základnej školy. Maloletý bude musieť v domove v A. vstávať o 05.30 hod., aby stihol prísť do D. na 07.45 hod. Ani v staršom veku nebude môcť ísť z/do A. mestskou hromadnou dopravou. Vhodnejšia je preto Základná škola K. X J. H., do ktorej na zápis musel ísť bez maloletého, ktorého matka nechcela za týmto účelom odovzdať, napriek jej predchádzajúcemu súhlasu. Ďalej uviedol, že Základná škola v H. bude čakať na podpis matky alebo na nahradenie jej súhlasu so zápisom súdom. Poukázal tiež, že matka zmenila bydlisko bez jeho súhlasu a Školský zákon však umožňuje rodičom zvoliť si aj inú základnú školu a dokonca umožňuje aj to, aby maloleté dieťa malo dve základné školy (napr. pri striedavej osobnej starostlivosti). Základná škola K. J. H. je výborne hodnotená škola, ktorá má aj šachovú triedu. Vedľa sa nachádza aj základná umelecká škola, ktorú môže maloletý navštevovať a súd prvej inštancie nechal do úvahy rodičovskú dohodu z r. 2020.

32. V danom prípade odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel po preskúmaní obsahu spisu k záveru, že matka nevyhnutnosť nariadenia neodkladného opatrenia osvedčila, a preto bolo potrebné bezodkladne upraviť vzťahy účastníkov konania nahradením súhlasu otca na zápis maloletého A. na zápis do Základnej školy I. XXXX/XX, D..

33. Z osvedčených skutočností vyplýva, že prostredie, v ktorom sa aktuálne maloletý A. zdržiava je prostredím, ktoré pozná. Matka síce prihlásila maloletého na trvalý pobyt na adrese E. XX, D. bez súhlasu otca, ide však o bydlisko, resp. trvalý pobyt v rámci Slovenskej republiky, na zmenu ktorého v zmysle Zákona o rodine súhlas druhého rodiča nie je potrebný, navyše však ako uvádza matka, otec toto bydlisko rešpektoval, dieťa si preberal a odovzdával v mieste terajšieho trvalého bydliska. Odvolací súd toto konanie matky v žiadnom prípade neschvaľuje a pripúšťa, že vykonanou zmenou môže byť otec ukrátený na svojich rodičovských právach. Toto rozhodnutie matky je však skutočnosťou, ktorú treba rešpektovať a ktorú v súvislosti s posudzovaním záujmu maloletého vo vzťahu k návšteve školského zariadenia bolo potrebné vyhodnocovať. V zmysle Čl. 5 Zákona o rodine je prvoradým záujem maloletého dieťaťa, na ktorý odvolací súd prednostne prihliadal pri rozhodnutí o podanom návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia reflektujúc na objektívne existujúci stav. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje, aby bola súdu osvedčená skutočnosť, že navrhované neodkladné opatrenie je v záujme maloletého dieťaťa, pričom z hľadiska splnenia materiálnych podmienok na rozhodnutie v predmetnej veci je záujem rodiča, nech je akokoľvek úprimný, druhoradý.

34. Odvolací súd má preukázané, že medzi rodičmi pretrvávajú nezhody ohľadom školskej dochádzky. Matka odmietala zápis maloletého na základnú školu v H. a otec neuvádzal akým spôsobom chcel danú situáciu riešiť, keď matka uviedla, že otec Základnej škole K. poskytol nepravdivé údaje o trvalom bydlisku maloletého. Odvolací súd uvádza, že Základná škola I. XXXX/XX, D. sa nachádza v blízkosti jeho trvalého pobytu, ako aj jeho matky, keď podľa vyjadrenia matky je škola vzdialená tri minúty pešo od jej domu. Vzhľadom ku skutočnosti, že maloletý sa v tejto oblasti pohybuje už od r. 2021, okolie pozná, je tam zvyknutý tráviť čas, je v jeho záujme, aby navštevoval Základnú školu v mieste svojho bydliska. Odvolací súd nevylučuje, že maloletý by mohol navštevovať aj inú Základnú školu, avšak v rámci neodkladného oparenia, kde je skrátené konanie, na rozsiahle dokazovanie v tomto smere nie je priestor. Hoci maloletý bude musieť skôr vstávať, aby z miesta bydliska otca prišiel včas do školy, nejde o takú vzdialenosť, ktorá sa nedá realizovať. Zápis do školy sa uskutočňuje iba do

určitého termínu, preto pokiaľ dohoda medzi rodičmi nebola, mal aj odvolací súd za osvedčenú potrebu nariadiť neodkladné opatrenie, aby sa situácia zastabilizovala. Pokiaľ ide o námietku ohľadom kolízneho opatrovníka, v danom prípade nie je rozhodujúce či kolízny opatrovník bol uvedený v elektronickom súdnom spise v zozname účastníkov, keďže v zmysle zákona bol maloletému ustanovený uznesením pod č.k. 5P/64/2024-8 zo dňa 13.03.2024, ktoré bolo kolíznemu opatrovníkovi, otcovi ako aj matke doručené.

35. Ďalšie odvolacie argumenty otca maloletého odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvolaciu argumentáciu nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

36. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdil.

37. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa vyššie citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nezistil žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta z. č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, prípadne má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).